

»krajina 1« - administrativno upravni koncept

Krajina, tudi marka, sprva ozemlje ali obmejno ozemlje, od frankovske dobe dalje dežela ali posebno, zlasti z vojaškega gledišča organizirano upravno območje ob državni meji..... (Enciklopedija Slovenije, str. 365)

»krajina 2« - scenski (likovni) koncept (bukolično pastoralni, idealističen – slikarski koncept)

Krajina, tudi pejsaž, upodobitev s prevladujočo krajinsko motiviko oz. izrez iz narave kot samostojen likovni motiv..... (Enciklopedija Slovenije, str. 362)

THE LONG VACATION IN ARCADIA.

»krajina 3« - kompleksen
zbir antropogenih in
naravnih prostorov na
zemeljskem površju

Krajina, del zemeljskega površja, pogosto s skupnimi značilnostmi sestavin žive in nežive narave. Njeno zgradbo določajo zemeljske oblike, skalovje, poraščenost, površinske vode ter načini gospodarske idr. rabe. Kadar so njene sestavine popolnoma ohranjene ali se temu močno približujejo, je mogoče govoriti o naravni krajini, ki jo je najti le še redko kje v civiliziranem svetu, v Sloveniji v pragozdnih rezervatih..... (Enciklopedija Slovenije, str. 361)

Krajina kot »arhetip naravnega prostora« (Norberg-Schulz 1980:23)

Krajina / prostor = Narava (Rapoport 1969:13)

Krajina kot prostor s specifično oblikovanim površjem, rastlinjem in podnebjem v katerega se umesti naselje, mesto (Norberg-Schulz 1971:30)

Prostorska dejavnost in raba prostora temeljita na kompleksnejših, očem skritih razlogih izhajajoč pri tem iz širše zgodovine družbe in ekonomskega reda, krajini lastne izrazne tehnike pa so vendarle sorodne ostalim poljem celotne kulturne prakse določene družbe. (Cosgrove 1985:1)

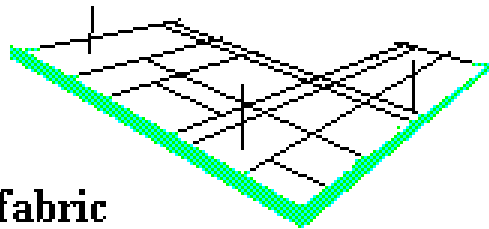
Krajina je koncept, ki spaja naše ideje o naravi in kulturi; **mestna krajina** pa je formalni odsev tega procesa znotraj znanstvenega in industrijskega mesta. (Jacobs 1988:27)

Mestna krajina je oblikovan skupek naravnih in grajenih členov, ki omogoča zadovoljevanje specifičnih človekovih zahtev in opredmetenje družbenih razmer na številne načine, ki bistveno prispevajo k mestni zgradbi in doživljanju mesta kot celote. (Ogrin 1988: 85)

Odprti prostor = zemljišče ali/in vodna površina, odprta s svojo površino proti nebu, ki služi specifičnim mestnim rabam, zagotavlja organizacijo parkov ali rekreacijskega območja, varovanje naravnih virov ali strukturira mestni razvoj in formo ter je voden in reguliran, da služi tem potrebam« (The Language of Open Space 1975)

MESTNE KRAJINE

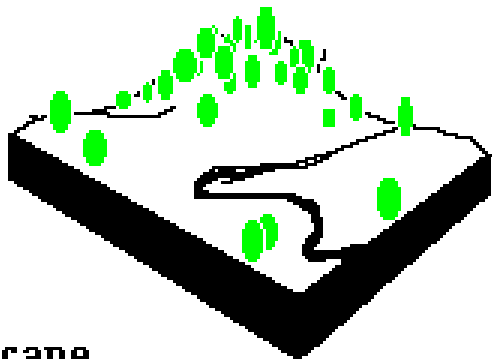
(a)

built fabric

+

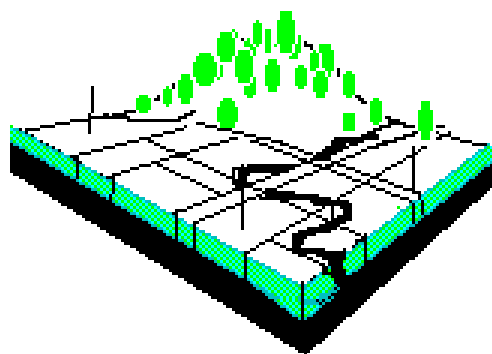
(b)

landscape

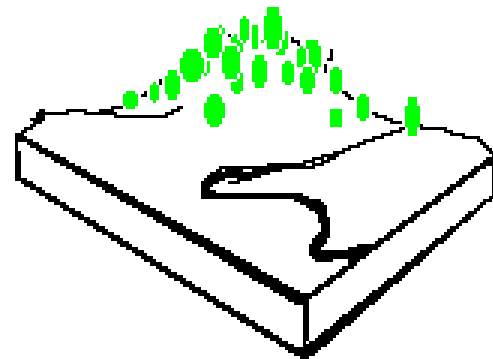
||

(c)

city

I.

"urban"
landscape

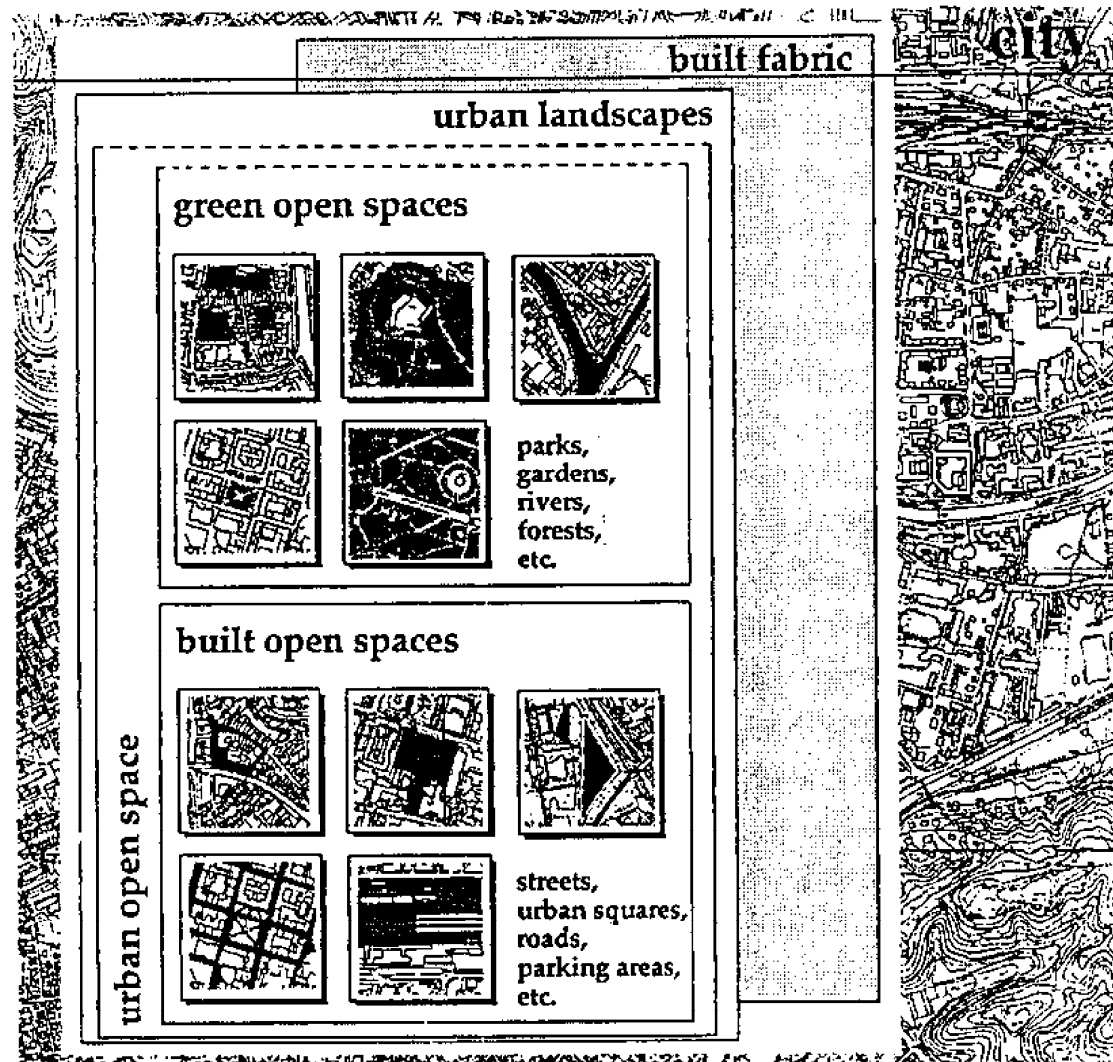
II.

urban
landscapes

Dve ravni mestne krajine:

- I. Krajina kot prostor (b), v katerega je vnešeno mesto (a)
- II. Zeleni prostor v mestu je krajina - npr. mestni park (c)

Mestne krajine. Ostanke naravne krajine v mestu. Ohranjenost naravne krajine v mestu. Površine v zaraščanju – zapuščene zelene površine – zapuščeni drugi deli mestnega prostora (tudi ruševine stavb). Zavarovane naravne krajine – parkovni gozd, značilni habitati.

- Preoblikovana krajina. Razlogi za nastanek.
- Družbeno kulturni kontekst v katerem nastane oblikovana krajina.
- Kulturna dediščina – formalno zavarovane zelene površine v sodobnih mestih.
- Ostanki fortifikacijskih naprav – bivša obzidja kot zeleni obroči (dunajske šance).
- Zeleni koridorji ob infrastrukturnih koridorjih – doline /bregovi rek – danes športno rekreacijska območja.

Parki ob dvorcih – vrtna umetnost – kulturna dediščina. Izvorno ali kasneje vključeni v mestno zgradbo – postanejo javni parki.

Značilni parkovni/vrtni motivi – krajinski členi – oblikovanje – slogovno jasno opredeljeno, a se kot vzorec za oblikovanje prenašajo do današnjih dni – lahko kot formalna oblika ali način urejanja (npr. striženje rastlin).

Parki/zelene površine ob drugih specifičnih zgodovinskih/inštitucionalnih objektih – sakralni objekti s pripadajočim odprtim (zelenim) prostorom – prato – botanični vrtovi (rastlinjaki).

Zaključene parkovne ureditve – zelene površine ob sicer tematsko zaključenih in prepoznavnih programih, a v formalnem oblikovalskem smislu neizstopajoče parkovne ureditve – univerze, hoteli, podjetja, stanovanjsko zelenje.

Skupne značilnosti: gozdiči in drevesne gruče, obširne tratne ploskve, voda kot obvezen element, pomembna uporaba rastlin (značilnosti – cvetenje, jesensko obarvanje, ipd.).